

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2292/2020
24.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Нада Шево, адвокат у ..., против туженог Универзитет Привредна академија у Новом Саду – Факултет за економију и инжењерски менаџмент Нови Сад, чији је пуномоћник Бранко Маричић адвокат у ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и анекса уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3720/19 од 09.03.2020. године, у седници већа одржаној 24. децембра 2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

Ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3720/19 од 09.03.2020. године **ОДБИЈА** се као неоснована.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви парничних странака за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Основни суд у Новом Саду је донео пресуду П1 670/2018 дана 15.05.2019. године којом је делимично усвојио тужбени захтев, поништио Анекс уговора о раду од 01.11.2017. године број .. као незаконит, одбио тужбени захтев којим је тужиља тражила да се поништи решење о отказу уговора о раду због повреде радне обавезе број .. од 15.01.2018. године као незаконито и да се обавезе тужени да тужиљу врати на рад, те решио да свака странка сноси своје трошкове парнице.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж1 3720/19 од 09.03.2020. године, одлучујући о жалбама тужиље и туженог, жалбу туженог усвојио, преиначио пресуду Основног суда у Новом Саду у усвајајућем делу и одбио тужбени захтев да се поништи Анекс уговора о раду број .. од 01.11.2017. године и обавезао тужиљу да туженом накнади трошкове поступка у износу од 112.000,00 динара, и у износу од 33.000,00 динара на име трошкова другостепеног поступка, док је одбио жалбу тужиље и пресуду првостепеног суда у одбијајућем делу потврдио.

Против другостепене правноснажне пресуде је тужиља изјавила дозвољену и благовремену ревизију, којом пресуду побија због битних повреда одредаба парничног

поступка и због погрешне примене материјалног права изричито, док из навода ревизије произилази да пресуда побија и због погрешно утврђеног чињеничног стања.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11 ... и 18/20, у даљем тексту ЗПП) и одлучио да је ревизија туженог основана.

Побијана пресуда је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011 ... и 18/2020, у даљем тексту ЗПП) и одлучио да ревизија тужиле није основана.

Побијана пресуда је донета без битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП на коју ревидент указује није законом предвиђен разлог за изјављивање ревизије, по одредби члана 407. ЗПП. Другостепена пресуда садржи оцену битних жалбених навода и разлоге које је другостепени суд узео у обзир када је делом потврдио, делом преиначио првостепену пресуду те нема битних повреда одредаба парничног поступка у смислу члана 374. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању тужилца је била у радном односу код туженог на основу Уговора о раду број .. од 01.09.2017. године, на одређено време, према ком је изабрана у звање сарадник у настави на период од 1 године. Према одредбама уговора засновала је радни однос ради обављања послова и задатака сарадник у настави у седишту послодавца у складу са важећим Правилником о организацији и систематизацији послова. Одредбом члана 5. Правилника о систематизацији туженог одређени су послови сарадника, али и да учествује у другим облицима рада у вези са остваривањем делатности факултета и универзитета. Код туженог су под бројем .. сачињена два Анекса уговора о раду 01.11.2017. године, којима је регулисано да ће нето зарада тужиле износити 30.000,00 динара, и да се радни однос тужиле заснива на одређено време у трајању од 3 месеца, до 31.01.2018. године. Уз те анексе је тужени израдио обавештење у ком је наведено и да о понуђеном анексу тужилца треба да се изјасни у року од 8 радних дана од достављања и да, уколико не потпише анекс уговора о раду, може да јој се откаже уговор о раду у смислу одредбе члана 179. став 5. тачка 2. Закона о раду. Тужилца није потписала наведени Анекс уговора о раду. Првостепени суд је поништио Анекс уговора о раду од 01.11.2017. године број .. као незаконит, налазећи да спорни анекси нису засновани на стварним разлозима који су изазивали потребу умањења зараде и скраћења радног односа, и да су незаконити. Образлаже да због тога запослени који није прихватио необразложену понуду за закључење анекса уговора о раду не може трпети штетне последице у виду престанка радног односа у смислу члана 179. став 1. тачка 7. Закона о раду.

Другостепени суд, правилно, преиначује првостепену пресуду и одбија захтев за поништај анекса уговора о раду налазећи да анекс кога тужилца није потписала није ступио на правну снагу и не може се поништавати у судском поступку. Према одредби

члана 72. Закона о раду запослени који одбије понуду Анекса уговора у остављеном року задржава право да у судском поступку поводом отказа уговора о раду у смислу члана 179. став 5. тачка 2. истог закона оспорава законитост анекса уговора. Сматра се да је запослени одбио понуду анекса уговора ако не потпише анекс уговора у року и из писменог обавештења којим му се нуди анекс уговора. Из ових одредаба произилази да запослени оспоравањем законитости понуђеног анекса оспорава постојање разлога за отказ уговора о раду, уколико је то разлог за доношење решења о отказу уговора о раду.

Међутим, у конкретном случају, према утврђеним чињеницама, тужени је 15.01.2018. године донео решење о отказу уговора о раду тужиљи због повреде радне обавезе, на основу одредаба члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду, члана 7а. став 1. тачка 1., 2. и 7. Уговора о раду и члана 88. став 1. тачка 1., 2. и 7. Правилника о раду број .. од 26.09.2014. године, по којем тужиљи престаје радни однос дана 15.01.2018. године. У образложењу решења наведено је да се повреда радне обавезе огледа у несавесном и немарном извршавању радне обавезе од стране запосленог, то јест неизвршавању усмених и писмених задатака издатих од стране непосредних руководиоца, што је наведено у пријави повреде радне обавезе. Тужени је 26.12.2017. године тужиљи доставио пријаву повреде радне обавезе – непоштовања радне дисциплине од 25.12.2017. године, у којој је за опис повреде наведено да је усмени налог издат од стране доц. др. ББ 06.12.2017. године да се шаљу дневни извештаји о извршеним радним задацима и пословима, да је тужиљи послат мејл 04.12.2017. године ради израде апликације за такмичење „Фимекс награђује знање“ која почиње 15.01.2018. године, али да апликација није уређена, да је тужиљи понуђен анекс уговора о раду са обавештењем и да анекс није потписан, да је кривица запосленог за учињену повреду, између осталог игнорисањем налога, са квалификацијом: повреда радне обавезе сагласно члану 7а. став 1. тачка 1., 2. и 7. Уговора о раду, повреда радне обавезе сагласно члану 88. став 1. тачка 1., 2. и 7. Правилника о раду број .. од 26.09.2014. године и члана 179. Закона о раду, те повреда члана 3. став 1. Кодекса облачења и понашања запослених на факултету за економију и инжењерски менаџмент у Новом Саду број .. од 12.03.2015. године. Тужиља је негирала наводе из упозорења у изјави од 29.12.2018. године. Првостепени суд је утврдио да је током школске године 2017/2018 постојала обавеза асистентата, међу којима је и тужиља, као и осталих сарадника у настави, за достављање дневних извештаја о раду, који налог је дао њихов непосредни руководиоца проф. др ББ, да је други асистент, ВВ достављао дневни извештај о раду, а да тужиља није, чиме је по налажењу првостепеног суда починила повреду радне обавезе која је стављена на терет. Даље, првостепени суд закључује да тужиља није сачинила апликацију за потребе квиза „Фимекс награђује знање“ иако је у опису послова асистента имала обавезу да учествује у другим облицима рада у вези са остваривањем делатности факултета и универзитета, у оквиру чега је добила задатак да сачини апликацију. Задњи рок за израду апликације је 15.01. као датум почетка такмичења. Тужиља је добила усмени налог од стране претпостављених, а затим и писани подсетник за поступање по налогу у виду е-mail преписке у којој је добила и детаљно упутство како апликација треба да изгледа и који је задњи рок за израду апликације (15.01. као датум почетка такмичења), а да тужиља до краја рока није израдила тражену апликацију. То су разлози према којима је првостепени суд закључио да је решење о отказу законито, јер је тужиља својом кривицом повредила радну обавезу прописану чланом 179. став 2. тачка 1.

Закона о раду, односно није извршила радни задатак из описа послова сарадника, да учествује у другим облицима рада у вези са остваривањем делатности факултета и универзитета и да није поступала по усменом налогу свог непосредног руководиоца да достави дневни извештај о извршеним задацима и пословима.

Другостепени суд прихвата за правилне разлоге првостепеног суда на основу којих је законито решење о отказу уговора о раду.

Наводима ревизије тужила оспорава утврђено чињенично стање о томе да је добила усмени налог за достављање дневних извештаја о раду. Међутим, ти наводи тичу се чињеничног стања на коме је заснована другостепена одлука у делу у ком се потврђује првостепена пресуда о одбијању тужбеног захтева за поништај решења о отказу уговора о раду. У том делу ревизијом се правноснажна пресуда не може побијати због погрешно утврђеног чињеничног стања, према одредбама члана 407. ЗПП. Даље, ревидент оспорава основаност разлога за отказ уговора о раду код чињенице да таква обавеза није предвиђена писмено, Правилником о систематизацији код туженог, уговором о раду или другим актом. С тим у вези позива се на исказе сведока према којима су у оквиру факултета катедре различите организоване, па није на свим катедрама правило у погледу достављања дневних извештаја. Међутим, ревизијски суд дели став другостепеног суда да налог непосредног руководиоца није морао бити дат у писаној форми. Према утврђеним чињеницама, организација рада на катедри на којој је тужила радила, обухватао је и достављање дневних извештаја од стране асистената, односно сарадника, па то јесте саставни део радних обавеза и тужиле, према којима, како је утврђено она није поступала. С обзиром на такву организацију рада, нема сумње да је та повреда радне обавезе од стране тужиле такве природе да тужилци као запосленој треба да престане радни однос, односно да ова повреда радне обавезе представља озбиљну повреду због које је оправдано изрицање престанка радног односа. Код таквог закључка испуњени су услови из одредбе члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду, за доношење решења о отказу уговора о раду кривицом тужиле као запослене, те је из овог разлога тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду правилно одбијен, а ревизија тужиле неоснована.

Код испуњености тог разлога за отказ уговора о раду без значаја су наводи о незаконитости анекса уговора о раду, и разлога отказа који се тичу непоступања по налогу за израду апликације за такмичење од стране тужиле.

Према изнетом је донета одлука као у изреци, по одредби члана 414. ЗПП.

Одбијени су захтеви за накнаду трошкова ревизијског поступка тужилци, јер са ревизијом није успела и туженом за састав одговора на ревизију јер исти није био потребан ради вођења поступка по ревизији, у смислу одредбе члана 154. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић